

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XXXIII. Idem Decano a Belvacensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

vate fundavit. Sed hoc quidem clericorum, illud verò monachorum; utrumque annuente Valdrico Leodiensium Episcopo, in cuius parochia sunt, consecravit. Denique illa Abbatia Domini Abbatis Richardi regimini commendata, sed & magni Imperatoris (Henrici) auctoritate firmata, cepit florere, ac postea magis, magisque (Deo gratias) tam fluentiâ rerum, quam sanctitate monachorum effloruit. Refert Aubertus Mireus in orig. Carnob. Belg. cap. 33.

3. c. Proficiens. Sed quare confirmationem non postulavit à Capitulo Leodiensi, cum Capitulum Sede vacante possit confirmare electiones eorum, quorum confirmatio ad Episcopum spectabat, cap. cum olim, de major. & obed. Pro cuius difficultatis solutione varia adduxerunt repentes in præfenti. Hostiensis, & Innocentius asseruerunt, consuetudine, aut privilegio introductum fuisse, ut defuncto Episcopo Leodiensi Abbas Gemblacensis à Coloniensi Metropolitano confirmationem peteret. Sed hac sententiâ omiâ vera solutio petenda est ex historia hujus temporis, & statu Ecclesiæ Leodiensis. Sciendum enim est, tempore hujus electionis Guiberti, Leodiensem Ecclesiam Pastore caruisse, non tamen fuisse vacantem, quia potius duo ad eam erant electi Episcopi, Albertus videlicet, & Simon, qui ambo Romam profecti fuerant, ubi Simon Cardinalis creatus fuit, ut referunt Kratopolius in catal. Praesul. Leodiensium: & ita licet Pastore careret, quia Romæ erat, non tamen Capitulum tanquam Sede vacante poterat ipsum Abbatem confirmare; & ita Abbas ipse adiit proximum superiorem, videlicet Coloniensem Archiepiscopum,

qui illi permisit ministrare in eadem Abbatia, donec Episcopus Leodiensis eum confirmaret.

d. Institutus Hugo II. de Petraponte, de quo ait Kratopolius ubi proxime, quod cum esset admodum dissolutus moribus, postea se multum correxit, & multa opera bona fecit.

e. Ad majorem. Quod in Episcopis tantum prohibitum est, ex traditis in cap. 1. de translat. Episcopi.

f. Malo posset deprimi. Et sic pro redimenda vexatione pecuniam Episcopo dederunt, atque ita simoniam verè non perpetrarunt, juxta tradita supra in cap. Mattheus. Unde dum in fine hujus textus ait Innocentius, quod si excessus eorum esset Ecclesiæ manifestus, penâ essent canonica ferendi, accipiendus est ita, ut si constaret seniores monasterii dedisse pecuniam ut pretium Episcopo pro confirmatione Abbatis, essent omnino puniendi: & si dicas eos simoniam commississe, supponendum est vexationem alio modo vitare potuissent.

g. Canonum. Cap. quisquis 1. quest. 1. cap. 1. 1. quest. 5.

h. Ignorante. Et contradicente, alias si tantum esset ignorans, confirmatio facta per simoniam esset nullius momenti, ex traditis supra in cap. de regular.

i. De occultis. Cap. 1. 1. 5. quest. 6. cap. erubescant, 32. dist. cap. tua nos, hoc titul. Probant Gibalinus de censur. part. 2. quest. 2. in fine, Mancinus cent. 2. general. cap. 167.

CAPVT XXXIII.

Idem Decano^a Belvacensi.

2. Tva nos duxit discretio consulendos, si aliquis alicui Ecclesiæ de bonis suis quædam obrulerit, petens, ut in vita sua sibi liceat eadem bona in ipsa Ecclesia pro præbenda tenere, bona recipi debeant sic oblata, & idem clericus assumi valeat in Canonicum eiusdem Ecclesiæ absque vitio simoniæ. Nos igitur devotioni tuæ taliter respondemus, quod si quis clericus cum conditione, vel pacto largiatur, vel offerat bona sua, ut illa postmodum pro præbenda retineat, & ut in Canonicum admittatur, huiusmodi oblatio, vel receptio fieri non poterit sine vitio simoniæ, cum in talibus^b omnis pactio, aut conventio cessare debeant juxta canonicas sanctiones: si verò purè, ac sine pacto & conditione qualibet offerat bona sua, rogans humiliter, ut in Canonicum admittatur, & bona ipsa retinere sibi liceat pro præbenda, & clerici eiusdem Ecclesiæ purè consentiant, huiusmodi receptio procul dubio fieri poterit absque scrupulo simoniæ pravitatis. Licet autem taliter duxerimus respondendum, quia nobis datum est de manifestis tantummodo judicare; si tamen is, qui talem donationem facit ea^c intentione ducatur, ut propter temporalia bona, quæ offert spiritualia valeat adipisci, & clerici, qui eum in fratrem admittunt, non essent eum, nisi commoda temporalia perciperent, admissuri, sine dubio tam illi, quàm iste apud districtum Iudicem, qui scrutator est cordium, & cognitor secretorum, culpabiles judicantur.

NOTÆ.

1. a. Belvacensi. Ita etiam legitur in tertia collecti-
one, sub hoc titul. cap. 6. ex qua restituo ejus
literam. De Ecclesia Belvacensi nonnulla notavi in
cap. 18. de foro comp.

b. Omnis pactio. Juxta tradita in c. fin. de pactis.

c. Intentione. Quia simonia mentalis tunc committitur, ut dicemus infra in cap. final.

COMMENTARIUM.

2. Mos olim fuit, ut in Clerum elegendi, in Ecclesiaque ordinandi pecunias Ecclesiæ offerrent, quibus postea præfidentes, seque de illo² jactantes convitiis insectabantur eos, qui nullâ datâ pecuniâ propter egregia merita cooperari fuerant. Quam consuetudinem improbarunt PP. lex-
ta Synodi can. 5. his verbis: Eos igitur, qui glo-
riantur

riantur se per dationem auri ordinatos in Ecclesia, & in hac maligna consuetudine, qua alienat à Deo, & omni sacerdotio, sperant, & ex hoc impudenti facie, & non operata, eos probrosi, & contumeliosi verbis, qui ob sanctitatem vita à Spiritu sancto electi, & constituti sine datione auri sunt, inhonorant, primò quidem novissimum gradum sui ordinis accipere definiunt: quod si permanferint, per episcopiam, id est penitentiam, corrigantur. Ubi notarunt Balsamon, & Zonoras: Hallierius de sacris elect. sect. 7. cap. 2. art. 1. Etiam moris fuit, ut Episcopi, aliique Prælati in Ecclesia instituendi bona sua Ecclesie ipsi offerrent: quare D. Ambrosius eo tempore, quo Episcopus ordinatus fuit, aurum omne suum, & argentum, nec non prædia inter pauperes, & Ecclesiam distribuit. Idem de Joanne Eleemosynario Patriarcha Alexand. refert Leontius in ejus vita: & Marcionem ducenta festertia Ecclesie intulisse refert Tertul. de prescrip. cap. 30. quem morem probavit Iustin. in novell. 123. cap. 2. ibi: Si quis Episcoporum, sive ante suam ordinationem, sive post ordinationem voluerit proprias res, aut partem ea-

rum Ecclesie offerre, cujus sacerdotium accepit, non prohibemus: & omni condemnatione, & pena presentis legis liberum esse sancimus; sed etiam omni laude dignum iudicamus, quoniam hoc non est emptio, sed oblatio. Licet ut vitaretur omnis mali suspicio, Alex. II. in cap. ex multis 1. quest. 3. oblationem hanc prohibuerit his verbis: Ut nullus cujusque gradus pro Ecclesia beneficio aliquid audeat conferre, aut fabrica Ecclesiarum, seu etiam quod pauperibus sit distribuendum. Qui textus ex presenti lucem accipit, nam si Episcopus, vel Canonicus, dum promoventur ad Ecclesiam, bona sua, vel eorum partem purè, & liberaliter obtulerint, nullam simoniam commisisse dicentur: si verò ex pacto, aut conventionione inita bona illa contulerint, simoniam committunt, ut docet, & probat Hallierius dict. cap. 2. art. 1. quare rectè Innocentius in presenti improbat oblationem bonorum à Canonico factam, quia ex pacto, & conventionione ea tradebat, videlicet ut in Canonicum reciperetur, & bona ipsa pro præbenda retineret.

CAPUT XXXIV.

Idem à Priori Cartusensi.

PER tuas nobis litteras intimasti, quod cum G. in quadam domo Cartusien. Ordinis suscepisset habitum monachalem, termino suæ probationis completo, à diocesano Episcopo fuit in Subdiaconum ordinatus: sed postmodum didicit ex relatione quorundam, quod licet idem Episcopus aliàs viret honestus, multotiens tamen commiserat vitium simonia, propter quod monachus vehementi dolore turbatus in suscepto formidar ordine ministrare, nolens ab eodem Episcopo ad superiores ordines promoveri: unde cum eidem eremum exire non liceat, nec præfatus Episcopus ipsum, vel quemquam alium suæ diocesis ab Episcopo alio ordinari permittat, postulasti per Sedem Apostolicam edoceri, quid cum præfato monacho in ordine jam suscepto, & suscipiendis superioribus sit agendum. Nos itaque respondemus, quod idem monachus in ordine sic suscepto securè ministret, sed contra conscientiam ad superiores ordines non ascendat, ne forsitan adificet ad gehennam; licet ex eo, quod conscientiam nimis habuit scrupulosam, in difficultatem hujusmodi sit collapsus, quam utique non evadet, nisi deponat errorem.

NOTÆ

- I. a. **C**artusensi.) Ita etiam legitur in tertia collectione, sub hoc titulo, cap. 7. in hac sexta collectione legitur Cantuariensi, sed malè, cum in presenti agatur de monacho Cartusien. & cum Præfato, hoc est Priore Magnæ Cartusie loquatur Innocentius: sanctus enim Brunus Doctor Parisiensis Cartusianorum Ordinem instituit in Sabaudia, juxta civitatem Gratianopolim, in loco inaccessibili, rupibus vasto, quem Cartusiam vocant; unde ab eo loco præclarus hic Ordo Cartusianorum dictus fuit, & etiam ab eo eremo, fratres Eremitæ dicti fuerunt. P. Venerabilis Cluniacensis Monachus, ibi: Charissimis, & Magnificè honorandis servis Dei in eremo Christi servientibus. Innocentius III. lib. 2. registr. 14. epist. 105. ubi Bosquetus. De hoc mentione fit in cap. sicut, de homicidio. Varia sunt cenobia, tam in Hispania, Italia, quam Gallia hujus præclarissimi Ordinis, de quibus, & eorum mira sanctimonia plura congregaverunt D. Petrus Dulando in chron. Cartus. Petrus Sutor de vitis Cartus. Baronius

rom. 12. annal. anno 1086. num. 13. & anno 1092. num. 10. & anno 1101. num. 14. Tamaius à Salazar. rom. 5. martyrol. die 6. Octobris. D. Joseph de Valles in fund. Cartus. Theophilus Raynaud. rom. 17. tract. de benevol. in Religiosos fol. 409. Beyerlinch. in Theatro vitæ hum. verbo Cartusien. s.

COMMENTARIUM.

QUI scientes Episcopum aliquem simoniacum esse ab eo ordines petunt, vel non invitè ordinari patiuntur, suspensionem incurrunt, cap. si quis à simoniaco, cap. de catero, 1. quest. 1. tum quia Episcopi simoniaci, & ita suspensi, exercitium ordinis dare non possunt, quod non habent: tum ob immanitatem sceleris simonia, ut ita terreatur Episcopi, cum sciant neminem posse ab eis Ordines petere. Sed si per ignorantiam quis ab Episcopo simoniaco non simoniacè ordinetur, adhuc eget dispensatione, ut docuit Angelicus Præceptor 2. 2. quest. 100. art. 6. ad 2. his verbis: Nec propter præceptum eius, nec etiam propter excommunicationem, debere aliquem recipere ordinem ab Episcopo, quem sci-